

О ПРЕДАВАЊИМА ИЗ АСТРОНОМИЈЕ ЗА ГРАЂАНЕ КИКИНДЕ

ПЕТАР ВУЦА

Кикинда

E-mail: vboba@open.telekom.rs

Резиме: У раду је дат преглед предавања из астрономије, које је у Кикинди, у периоду од децембра 1995. до почетка 2010, одржао Милан С. Димитријевић, са нарочитим освртом на активности у вези потпуног помрачења Сунца 11. августа 1999.

Док сам радио као професор физике у Кикиндској гимназији «Душан Васиљев», у четвртм разреду природно-математичког смера норма је била пет часова недељно физике, с тим да се један посвети астрономији. Осим стандарног начина предавања хтео сам да ученици и нешто конкретно виде, а то је једино могуће било у Београду. Моју идеју сам изнио рођаку Благоги Жарковићу, директору Завода за патенте у Београду. Он ми је рекао да је то лепо и предложио ми име човека коме да се јавим. Рекао ми је да је то добар човек и стручњак. Јавио сам се др Милану С. Димитријевићу и он је са задовољством прихватио моју иницијативу, те сам одвео ученике у Београд на Астрономску опсерваторију, где нас је он дочекао.

Одржао је предавање о историји опсерваторије и омогућио да ученици виде двојне звезде, Марс и Сатурн са прстеновима који су нас одушевили и натерали да се замислимо. Са нама је била и једна девојчица, која је касније завршила Астрономију и магистрирала. Мислим да сада ради у Америци.

У повратку за Кикинду ученици су били пуни утисака, а о овој посети су причали и следећих недеља на часовима физике. Од тог момента имамо сталну сарадњу са др Миланом С. Димитријевићем који је од тада често долазио у Кикинду да би одржао популарно предавање за грађане и ученике. У периоду од децембра 1995. до почетка 2010, одржао је двадесет и једно предавање, чији списак овде дајемо.

**ПРЕДАВАЊА КОЈА ЈЕ У КИКИНДИ ОДРЖАО
МИЛАН С. ДИМИТРИЈЕВИЋ**

1. ПОСТАНАК И КОНАЧНА СУДБИНА ВАСИОНЕ, Педагошка академија. Кикинда, 8. XII 1995.
2. ШЕТЊА КРОЗ СУНЧЕВ СИСТЕМ, Педагошка академија. Кикинда, 9. XII 1995.
3. ШЕТЊА ПО СУНЧЕВОМ СИСТЕМУ (за ученике Гимназије у Кикинди), Астрономска опсерваторија, Београд, 14. V 1997.
4. ТЕОРИЈА РЕЛАТИВИТЕТА, Народна библиотека "Јован Поповић" Кикинда, 13. II 1998.
5. ЖИВОТ И СМРТ ЗВЕЗДА, Народна библиотека "Јован Поповић", Кикинда, 25. V 1998.
6. СУНЦЕ - НАША ЗВЕЗДА, Народни музеј Кикинда, 16. X 1998.
7. ШЕТЊА ПО СУНЧЕВОМ СИСТЕМУ, Народни музеј Кикинда, 17. X 1998.
8. КОНАЧНА СУДБИНА ВАСИОНЕ, Народна библиотека "Јован Поповић", Кикинда, 17. VI 1999.
9. Милан С. Димитријевић, Лука Ч. Поповић: ПОТПУНО ПОМРАЧЕЊЕ СУНЦА 11. VIII. 1999. Народно позориште, Кикинда, 6. VIII 1999.
10. Милан С. Димитријевић, Лука Ч. Поповић: У СУСРЕТ ПОМРАЧЕЊУ, Дом омладине, Кикинда, 10. VIII 1999.
11. Милан С. Димитријевић, Лука Ч. Поповић, Петар В. Вуца: ПОТПУНО ПОМРАЧЕЊЕ СУНЦА, Градски трг, Кикинда, 10. VIII 1999.
12. Милан С. Димитријевић, Лука Ч. Поповић: ПРАЋЕЊЕ ПОТПУНОГ ПОМРАЧЕЊА СУНЦА, простор испред ливнице, Кикинда, 11. VIII, 1999.
13. АСТРОНОМИЈА НА КРАЈУ ДВАДЕСЕТОГ ВЕКА, Народна библиотека "Јован Поповић", Кикинда, 10. XII 1999.
14. ИМА ЛИ ЖИВОТА ИЗВАН ЗЕМЉЕ?, Народна библиотека "Јован Поповић", Кикинда, 3. XI 2000.
15. ЗАШТО ЈЕ ВАСИОНА ОВАКВА КАКВА ЈЕ И ГДЕ СУ ТУ ВАНЗЕМАЉЦИ, Народна библиотека "Јован Поповић", Кикинда, 11. V 2001.
16. АСТРОНОМИЈА И АСТРОЛОГИЈА, Народна библиотека "Јован Поповић", Кикинда, 7. II 2002.
17. АСТРОНОМИЈА НА ПОЧЕТКУ ТРЕЋЕГ МИЛЕНИЈУМА, Ротари клуб "Кикинда", Кикинда, 27. III 2002.
18. НИКОЛА ТЕСЛА (са Петром Вуцом и Марјаном Крунићем), Градска библиотека «Јован Поповић», Кикинда, 16. фебруар 2006
19. ПРОМОЦИЈА КЊИГЕ: Божидар Ковачек: «МИЛУТИН МИЛАН-КОВИЋ И МАТИЦА СРПСКА», Свечана сала Скупштине Општине Кикинда, Кикинда, 21 фебруар 2006 (Милан С. Димитријевић, Војислав Марић, Божидар Ковачек).

Слика 1: Милан С. Димитријевић, Петар Вуца и Лука Ч. Поповић на предавању У СУСРЕТ ПОМРАЧЕЊУ, Дом омладине, Кикинда, X VIII 1999.

20. „ГДЕ СУ ОНИ!“ - ТАЈНА ВЕЛИКОГ ЋУТАЊА ВАНЗЕМАЉСКИХ ЦИВИЛИЗАЦИЈА,, Градска библиотека «Јован Поповић», Кикинда, 7. фебруар 2008.

21. „ТАЈНА ВЕЛИКОГ ЋУТАЊА КОСМИЧКИХ ЦИВИЛИЗАЦИЈА,, Библиотека „Јован Поповић“,Кикинда, 4. јуни 2009.

Предавања др Милана С. Димитријевића увек су била одлично посећена и медијски веома добро пропраћена. Овде су дати као пример подаци о неким од чланака у штампи, као и неким од телевизијских и радио емисија.

НЕКИ ОД ЧЛАНАКА У ШТАМПИ

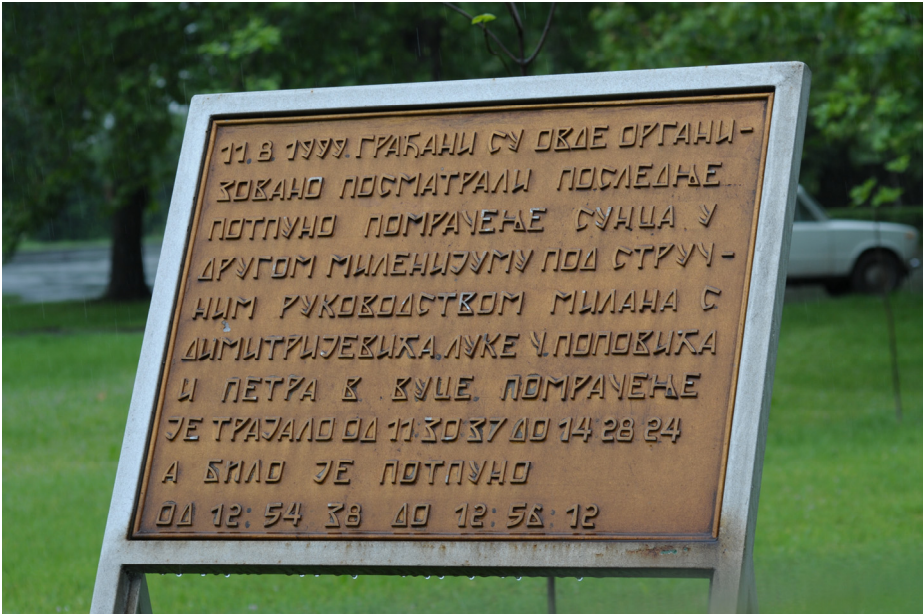
1. Милан С. Димитријевић: ПОТПУНО ПОМРАЧЕЊЕ СУНЦА 11. АВГУСТА 1999. ГОДИНЕ ПОСЛЕДЊЕ У МИЛЕНИЈУМУ, *Комуна*, Кикинда, 29. 07. 1999, 6.

2. СЕЋАЊЕ НА ТЕСЛУ, *Кикиндске новине*, 16. фебруар 2006, 5.

3. МИЛУТИН МИЛАНКОВИЋ, *Кикиндске новине*, 16. фебруар 2006, 5.

4. И. С.: КЊИГА БОЖИДАРА КОВАЧЕКА О МИЛУТИНУ МИЛАНКОВИЋУ; ЗАБОРАВЉЕНИ ФИЗИЧАР, *Кикиндске*, 24. фебруар 2006, 7.

5. Г. П. Ф.: ВЕЧЕРАС У БИБЛИОТЕЦИ: ТАЈНЕ ЗВЕЗДАНОГ НЕБА, *Кикиндске новине*, 7. фебруар 2008, 7.

Слика 2: Плоча у кругу Ливнице, на месту на коме су грађани Кикинде под руководством Милана С. Димитријевића, Луке Ч. Поповића и Петра Вуце, организовано посматрали потпуно помрачење Сунца од 11. августа 1999.

6. Г. П. Ф.: ПРЕДАВАЊЕ ИЗ АСТРОНОМИЈЕ: ЗАШТО ЗВЕЗДЕ ЋУТЕ, *Кикиндске новине*, 14. фебруар 2008, 7.

7. О. Т.: АСТРОНОМИЈА У БИБЛИОТЕЦИ: САМИ У СВЕМИРУ?, *Кикиндске*, 15. фебруар 2008, 10.

НЕКЕ ОД ТВ ЕМИСИЈА

1. Зов природе, ТВ Кикинда, 14. VIII 1999.
2. О предавању "Астрономија и астрологија", ТВ Кикинда 8. II 2002.
3. Информативни програм (о Николи Тесли), ТВ Рубин, Кикинда, 17. фебруар 2006.
4. Информативни програм (о Николи Тесли), ТВ ВК, Кикинда, 17. фебруар 2006.
5. Дневник (Поводом предавања „Тајна великог ћутања ванземаљских цивилизација“, ТВ у Кикинди, 5. јуни 2009.

НЕКЕ ОД РАДИО ЕМИСИЈА

1. 1999 Радио Кикинда, о помрачењу Сунца 11. VIII 1999, 9. VIII 17^h.
2. 2002 О предавању "Астрономија и астрологија", Радио Кикинда, 8. II 2002.
3. Информативни програм (о Николи Тесли), Радио Кикинда, 16-17. фебруар 2006.

ORGANIZOVANO POSMATRANJE POTPUNOG POMRAČENJA SUNCA 11. AVGUSTA

PRIJAVA

Ime i prezime _____
Osobe u pratnji _____
Preduzeće i adresa _____
Zanimanje _____
Telefon/Fax _____

PROGRAM PUTOVANJA

JEDNODNEVNI ARANŽMAN - 11. AVGUST

Polazak autobusa u 8.00 sa Slavije. Vožnja do Kikinde. Dolazak na mesto određeno za posmatranje. Povratak u Kikindu. Turistički obilazak u pratnji lokalnog vodiča. Polazak za Bečej oko 17.00. Ručak u dvorcu Fantast. Slobodno vreme za šetnju i jahanje (fakultativno). Polazak za Beograd u večernjim satima.

CENA ARANŽMANA: 275 din.

(**Zaokružiti**)   **DA**   **NE**

DVODNEVNI ARANŽMAN - 10.-11. AVGUST

10.08. - Polazak autobusa u 17.00 sa Slavije. Vožnja do Kikinde. Smeštaj. Predavanje prof. dr. M. Dimitrijevića o pomračenju Sunca, uz video projekciju na centralnom gradskom trgu. Večera. Noćenje.

11.08. - Doručak. Turistički obilazak Kikinde u pratnji lokalnog vodiča. U 11.30 polazak na mesto određeno za posmatranje. Odlazak za Bečej. Obilazak dvorca Fantast i ergele. Slobodno vreme za šetnju i jahanje (fakultativno). Večera. Polazak za Beograd u večernjim satima.

VARIJANTA I (smeštaj u hotelu "Narvik" i večera u dvorcu Fantast)

CENA ARANŽMANA: 755 din.

(**Zaokružiti**)   **DA**   **NE**

VARIJANTA II (smeštaj u studentskom domu u Kikindi, nije uključena večera u dvorcu Fantast)

CENA ARANŽMANA: 395 din.

(**Zaokružiti**)   **DA**   **NE**

CENA SOLARNOG PAKETA**: 90 din.

**solarni paket sadrži: specijalne naočere, suvenir i štampani materijal

(**Zaokružiti**)   **DA**   **NE**

NAPOMENA: Stručni deo programa realizuje se u saradnji sa Astronomskim društvom "RUĐER BOŠKOVIĆ"

Prijave i uplate dostaviti najkasnije do 5. avgusta na adresu:

MAGELAN TRAVEL & TRADE, žiro račun 40812-601-4-484181

Beograd, Čubrina 10; Tel: 011/ 181-595, 181-566; Fax: 011/ 184-098

Слика 3: Програм агенције „Магелан“ поводом потпуног помрачења Сунца.

Пред потпуно помрачење Сунца од 11. августа 1999, Милан С. Димитријевић и Лука Ч. Поповић су уз ауторово учешће и организацију, одржали о овој реткој појави предавања у Народном позоришту, 6. августа 1999, а дан уочи помрачења, 10. августа, предавање у Дому омладине и на Градском тргу, да би грађане што боље припремили за парађење ове занимљиве и ретке појаве. Аутор је успео да обезбеди да грађани Кикинде организовано посматрају потпуно помрачење Сунца. То се одвијало под руководством Милана С. Димитријевића, Луке Ч. Поповића и Петра Вуце. У очекивању помрачења изведен је и музички програм а туристичка агенција „Магелан“ организовано је довела и изванредан број знатижељних посматрача из Београда. Цео догађај директно је преносила и Београдска телевизија. На месту одакле је вршено посматрање подигнута је спомен плоча (Сл. 2).

После потпуног помрачења Сунца хтио сам да се нешто уради, да подсећа Кикинђане на тај природни феномен. У разговору са др Миланом С. Димитријевићем шта да радимо, предложио ми је да у граду поставим Сунчани сат и рекао ми је да у Београду на географском факултету ради професор др Милутин Тадић који може да га направи. Ступио сам у контакт са њим и урадили сунчани сат који је постављен на зграду Авале.

Слика 4: Сунчани сат на згради Авале у Кикинди, постављен на иницијативу аутора у спомен потпуног помрачења Сунца 11. августа 1999, који је начинио проф. Милутин Тадић.

Ова наша сарадња на популаризацији астрономије у Кикинди, омогућила је многим грађанима, као и ученицима кикиндских школа, да из прве руке стекну сазнања о астрономији, која захваљујући развоју и напредку космичких телескопа и других астрономских инструмената, доживљава револуционарну експанзију.

ON THE LECTURES ON ASTRONOMY FOR CITIZENS OF KIKINDA

The paper provides an overview of lectures on astronomy, which in Kikinda, from December 1995. until early 2010, gave Milan S. Dimitrijević, with an emphasis on the activities related to the total solar eclipse of 11th of August 1999.